

SAMOBORSKI LIST

Knjižnica kr. sveučilišta

Zagreb

God. XXXV

U Samoboru, 15 srpnja 1938

Broj 14

Razvoj i djelovanje hrvatskoga planinarskoga društva

(Povodom 15 godišnjice opstanka podružnice „Japetić“)

Potkraj godine 1874 osnovano je u Zagrebu „HRVATSKO PLANINARSKO DRUŠTVO“. Prve mu temelje udariše: Dr. Johannes Frischauf, sveučilišni profesor u Grazu, Bude Budisavljević, tada upravni pristav u Ogulinu, Gjuro Pilar, sveučilišni profesor u Zagrebu. Od dana osnutka pa do danas društvo je bez prekida u bujnom životu i stvaralačkom radu. A to znači, da ga osnivači postavili na takve osnove, koji vrijede za sve ljude i za sva vremena. Na tim je osnovima „Hrvatsko planinarsko društvo“ osiguralo sebi stalan i poseban položaj u kulturnoj povijesti čovječanstva uopće.

„Hrvatsko planinarsko društvo“ osnivaše muševci jake znanstvene spreme i naročite ljubavi za prirodu. Veliki po svom istraživanju sila prirodnih, a duboki po svom osjećaju za ljepotu prirode, prvaci društva bijahu podobni stvoriti mogućnost, da i neučenjaci znadu uživati sve vrijednosti, što ih velika priroda pruža maljušnom čovjeku. Nastojanje planinara učenjaka pomoglo je pjesnicima planinari, koji su neuporedivu ljepotu domovine svoje uzvisili poletom osjećaja svoga. U tom idealnom nastojanju postalo je „Hrvatsko planinarsko društvo“ pravim središtem najodličnijih pionira hrvatske znanosti i umjetnosti.

A tko ih je u tom zanosu predvodio? Tko drugi, već pogled na divnu sliku, što je sastavila vječna harmonija hrvatskih krajeva; pogled, što no svakog potiče na uzvik: „Divna je zemlja domovina naša!“ i Ponosno ju možemo gledati, jer ju je priroda okitila obiljem najkrajnjih svojih darova i krajeve joj zaodjela ruhom doista čarobne ljepote.“

Spoznaja, da je hrvatska zemlja objekt ne samo ljubavi nego i proučavanja, stvorila je neoborive osnove „Hrvatskoga planinarskoga društva.“ Ono, što su u prvom odsjeku života „Hrvatskoga planinarskoga društva“ stvorili njegovi korijeni, učenjaci: Pilar,

Šloser, Vukotinović, Torbar, Matković, Brusina, Dvoržak i Hirc, dokazom je da je društvo služilo pravoj i nesebičnoj svrsi svojoj. Uspjesi njihova rada vide se danas na vršcima Medvednice, Kalnika, Ivančice, Ravne gore, Oštrca, Piješivice, Risnjaka i Velebita.

Ondje su začetnici Hrvatskog planinarskog društva osnovali ogranke hrvatske prirodne znanosti, a nasljednici su njihovi podigli vidikovce i domove, skloništa i kolibe, prokrčili i izgradili putove, da prijatelji prirodnih ljepota, u zanosu svoje duše uzmagnu zapjevati „Zdravo da si domovino mila! Pozdravlja te vjeran sinak tvoj!“

Zanos hrvatskih planinara širi se diljem hrvatskih krajeva, po svim većim mjestima bude se duše, da prihvate planinarsku misao i planinarsko djelo. A kada je g. 1898 počelo društvo izdavati i svoje glasilo „HRVATSKI PLANINAR“ planinarskim duhom pokreće novi duh, novi smjer, nove osnove, novi podvizi. U tom pokretu javljaju se novi muševci, da umorne i zaslužne barde na izoranom polju zamijene svježim silama.

Medvednica postaje središtem planinarskih težnja. Kraljičin Zdenac, željezna piramida, paviljoni staze i pristupi dobivaju novo lice. Matica „Hrvatskoga planinarskoga društva“ postaje sve veća, podružnice se na sve strane osnivaju. Planinarske izložbe g. 1922 i 1934 okupljaju ne samo hrvatske nego i ostale slavenske planinare.

Broj članova u Matici prelazi četvrtu tisućicu, a onaj u 50 podružnica isto tako.

Prostorije društva postaju tiješne, u njima buji život kao u košnici pčela. Knjižnice, sekcije, foto kamere i radni odbori promeću svoju aktivnost. Planinarski domovi primaju pod krov nepregledne povorke mladih i starih planinara. Na svim linijama vrvi svijet. Da se sile toga planinarskoga svijeta ne bi rastepale povezuje ih Matica čvrstim društvenim vezama. Podružnice

s Maticom čine „Hrvatsko planinarsko društvo“ a ovo s ostalim planinarskim društvima „Savez planinarskih društava Kraljevine Jugoslavije“. Naš Savez sastalom slavenskom planinarskom braćom čini „Asocijaciju slavenskih turističkih društava.“ To je zaista pokret velikih i širokih narodnih masa? Gdje sudjeluju učenjaci i neučenjaci, imućni i neimućni, veliki i mali. To je zapravo pokret ljudi dobre volje, koji u osjećaju i smislu za ljepotu i moć prirode traže mir i sreću na ovoj zemlji.

„Hrvatsko planinarsko društvo“ u svome je razvoju proživjelo dva idejna pravca.

U prvom odsjeku vlada društvom težnja za poznavanjem domovine, t. j. za naučnom istinom i zato ga zadahnjuje INTELEKTUALIZAM, koji od planinara zahtijeva, da traže i otkrivaju vrijednosti i ljepote, što ih u sebi krije priroda, naročito domaća priroda.

U drugom odsjeku produševljava društvo MORALIZAM, koji hoće potpuna i cijela čovjeka tako u tjelesnom kao što i u duševnom pogledu.

Ni intelektualizam ni moralizam u bivstvu planinarskoga života ne bi vrijedio ni značio ništa, kada ne bi bilo osnovice, koju u obilju daje ljudsko ČUVSTVO ili EMOCIJA. Stoga se i prva i druga epoha u razvoju hrvatskoga planinarstva ne smije prosuđivati bez obzira na emociju.

Ta jedan i drugi idejni pravac dakle i intelektualizam i moralizam planinarskoga života, uvijek pokretače jako planinarsko čuvstvo

Svaki umstveni rad prati jako INTELEKTUALNO ČUVSTVO, a isto tako se i uz svako djelovanje naše volje javlja etičko ili MORALNO ČUVSTVO. Odatle sledi da je čuvstvo ili emocija prvim i pravim pokretačem planinarske misli i planinarskoga djelovanja. To nam dokazuju pjesme našega naroda i svih pjesnika, što su prije osnutka našega društva veštice ljepotu, raskoš i uzvišenost prirode.

A to nam potvrđuju i pjesme onih pjesnika, koji pjevaju himne prirodi u intelektualističko i moralističko doba planinarskoga života.

Bez čuvstva nema planinarske misli baš tako kao što bez čuvstva nema ni poezije. Upravo je to čuvstvo povele osnivače našega društva u prvo planinarsko kolo. To je čuvstvo održalo naše društvo kroz 64 godine opstanka njegova. Čuvstvo nesebičnoga

drugarstva i čiste dobrohotnosti, čuvstvo bratske jednakosti i pravičnosti, čuvstvo moralne slobode i značajnosti, čuvstvo straha i poštovanja pred velikom božjom unutarnja je oznaka pravih i idejnih planinara. Samo to čuvstvo i ništa drugo vodi planinare po putovima stirmim i vrljetnim, jer oni vjeruju, da se u visinama kriju sreća i mir

Dr. Ante Cividini

Povodom 15 godišnjice Hrvatskog planinarskog društva Podružnice „Japetić“ u Samoboru

Bilo je to 1 srpnja 1923. Nedjelja, krasan ljetni dan. Priroda puna svoje naravne ljepote. Samoborci po svojoj naravi veseli ljudi i željni prirode pohađaju planinske ili bolje reći vinske domove — klijeti — svojih znanaca i prijatelja. Planinarskih domova za onda kod nas nije bilo.

Tako podoše deveterica Samoboraca na izlet u Gradišće u klijet g. Miška Noršića. Uživajući u divnoj prirodnoj ljepoti i vezani prijateljskim čuvstvima očitješe u sebi potrebu neke bliže veze sa prirodom.

Član toga društva g. Šoić Stjepan priča već putem, da se u našoj domovini osnivaju planinarska društva, pak da bi se moglo takovo i kod nas osnovati, jer je Samobor koji u bližoj okolici toli u daljnjoj pun prirodni ljepota, te okolica kao stvorena za kratkovremeno planinarenje. Evo ove riječ potekloše iz njegovog srca punog ljubavi za Samobor i njegovu okolicu. Ovaj je predlog pao na plodno tlo, te je istog dana doista osnovano Planinarsko društvo, kojemu je on izabran odmah i predsjednikom. Dobilo je ime „JAPETIĆ“.

Ovaj je događaj i za nasljednike t. j. buduće članove društva vidljivo osiguran, jer se kao historijska uspomena nalazi ispisana i uokvirena na zidu u sadanjem Lipovačkom domu.

To je početak i osnutak danas već tako jako raširenog Planinarskog društva.

Tadanji predsjednik g. Šoić vodio je to društvo, te se u njegovo vrijeme podigao broj članova na oko 200.

Naša podružnica „Japetić“ dobila je prvu svoju planinarsku kuću na Japetiću koju je društvu poklonio g. Stojan Mesić. Kad je ova izgorila, a bila je sva drvena, kupljena je mala kućica pod Lipovec Gradom, koja je bila stanica industrijske željeznice. Ovu su kućicu okristili „Šoićevom kućom“.

Društvo je imalo u zakupu i kuću na Prekrižju na Pješivici, ali je napuštena, radi nerentabilnosti.

Tada je došao i Okić Grad u posjed naše podružnice.

Društvo je radilo marljivo na markacijama planinarskoga gorja.

Nakon skoro 11 godišnjeg predsjednikovanja g. Šoića, prestao je biti predsjednikom društva, te je za njegov rad i brigu oko društva i za zaslužni planinarski rad imenovan „začasnim članom“ Središnjice.

Iza njega je prije 4 godine preuzeo predsjedničko mjesto g. Flašar Franjo, dobivši uz sebe cijeli novi upravni odbor. Novi se upravni odbor sastojao od mnogo mladih ljudi, te je pokazao vrlo agilan rad. Od toga su vremena obnovljene sve stare markacije, te nanovo markirani novi putevi i staze.

Postavljeno je oko 300 putokaznih ploča. Sada imade podružnica na svom radnom području oko 150 km markiranih puteva i staza.

Godine 1935 je nešto popravljena Šoićeva kuća. Važnija je činjenica, što je sagrađen u dvorištu Šoićeve kuće zdenac sa pitkom brdskom vodom, koji služi vrlo dobro koji planinarima toli i okolnim seljacima, jer je voda uvijek dobra i zdrava, jer nikada ne presuši a niti smrzne, dok je stalno svježa i hladna. Posveta ovog zdenca obavljena je na svečani način.

Promet izletnika bio je od dana u dan sve veći. Godišnji skupštinski zapisnici prikazuju, kako se iz godine u godinu diže taj promet, iz čega se jasno vidi kako je naš kraj mio i drag i osobito ugodan za kraće izlete.

Prema predlogu predsjednika g. Flašara trebalo je temeljito popraviti Šoićevu kuću.

Kada se godine 1936 pristupilo tom radu, vidjelo se, kako je kuća trošna. Čim se dirnulo vidjelo se, da je čak i opasna za nastambu jer je drvo djelomično istrulo, a djelomično izgnjililo. Uslijed toga je ta kuća srušena.

Zamjernim radom, marljivošću i nastojanjem predsjednika g. Flašara podignuta je nova zidana zgrada, novi planinarski dom, koji je dobio ime „Lipovački Dom“. Sistematskom propagandom u riječi i slici diže se sve više broj posjetnika ovoga doma, te se je pokazala potreba proširenja. Zaključuje se nadogradnja. Počimlje se odmah, te će se radovi dovršiti još ove godine.

Lipovački će dom imati od sada ukusno uređenu blagovaonicu sa 96 sjedala te 7 soba za spavanje sa oko 36 do 40 kreveta. Ovako uređen dom, uz dobru kuhinju i umjerene cijene, privlačit će još više izletnika i na dulji boravak u tom kraju, što se uostalom već i opaža.

U pomoć dogradnji priskočilo je ban Savske banovine g. Viktor Ružić sa priličnom svotom.

Izim marjive propagande u prirodi, pokazala je podružnica također uspješni rad na prosvjetnom polju, priredivši više planinarskih predavanja sa prikazivanjem planinarskih i turističkih filmova, koja su bila uvijek vanredno posjećena.

U Samoboru je uređena društvena prostorija i to u zajednici sa Općinskim turističkim odborom, koja će služiti kao propagandno turistički ured. Ljepota samoborske okolice i ostalog radnog područja podružnice, prikazana je mnogobrojnim slikama. Izložena je samoborska brdska flora, koju bi trebao svatko da pogleda. U samoj podružnici osnovane su još i posebne sekcije kao Ski sekcija, glazbena i omladinska.

U početku spomenuta deveterica osnivača ovoga društva još su i danas živa, te se ugodno i rado sjećaju 1 srpnja 1923. Oni su ove godine na isti dan proslavili 15 godišnjicu u onoj istoj klijeti zadovoljni i veseli što je njihov početak dosegao do te visine, na kojoj se društvo danas nalazi, želeći mu daljnji uspješni rad.

Sama pak podružnica, proslavit će svoj 15 godišnji opstanak priredjenjem velike vrtno zabave dne 17 srpnja u dvorištu Samoborske Štedionice, na koju su pozvane sve podružnice i Središnjica.

Nadamo se svi, da će i naše samoborsko građanstvo posjetiti ovu planinarsku zabavu i prisustvovati ovoj lijepoj slavi domaćih planinara, koji punih 15 godina rade za dobrobit Samobora i njegove okolice. M. J.

Samoborska elektrifikacija

(Nastavak)

Veliku brigu zadavalo je zastupstvu, kako da nedovršenu elektrifikaciju provede i nabavi drugi motor, koji je imao biti postavljen i bez kojega nije moglo da funkcioniše. Stroj koji je postavljen smio je raditi samo sa 70 ampera, a radio je već sa 80. Uslijed toga je svijetlo nerasno titralo, te su se neke pokrajne ulice morale češće otkopčavati i ostale su bez rasvjete. Struju se moglo imati ljeti samo u noći od 9—12 sati, a zimi od 8—12 sati. Ostali najveći dio dana i noći, zimi i ljeti bio je bez struje. Svatko se morao kao i prije služiti sa petrolejem i svijećama.

Pitanje nabave drugog motora postalo je neodgodivo. Osim toga trebalo je podmiriti

velika i hitna potraživanja raznih vjerovnika, kao i Samoborskoj štedionici vratiti zajam na dospjelim i zastalim kamatima što je iznosilo preko 1.900.000 Din. Za saniranje svega toga, zastupstvo je napokon uspjelo usloč raznih intriga, da dobije amortizacioni zajam od državne hipotekarne banke.

Prednosti ovog zajma jesu, što se sa naplatom kamata godišnje otplaćuje ujedno i dug.

Ti kamati sniženi su kasnije od 10 % na 8 %, a prije dvije godine na 6 %. Svojedobno bio je koliko nam je poznato i rok isplate uz iste uvjete skraćen na 6 godina.

Kako je u isto vrijeme bio u izgradnji elek. vod U. E. C. Zagreb-Karlovac sa koji

je vladao ne samo kod nas nego i drugdje veliki interes, nastalo je pitanje, što da se učini, ili da nabavimo još drugi motor, ili da poradimo za priključak na elek. vod U. E. C. Zastupstvo je zaključilo da se pozove g. ing. Milan Kiepach direktor električne centrale u Fali. G. ing. Kiepach odazvao se je s najvećom pripravnosti, da kao domaći sin Samobora, bude svojim stručnim znanjem i iskustvom na uslugu svojem rodnom mjestu, našoj općini. Rezultat njegovog ispitivanja bio je da bi nabavom drugog agregata, te uređenje vodene pumpe i montaža, te namještanjem još 2 malinista i t. d. dug, a i troškovi znatno porasli. Nalazi da bi kod sadašnjeg godišnjeg konzuma stajao 1 kw 1090 Din. Tek ako bi se konzum podigao godišnje na 100.000 kw snizio bi se potrošak struje za 1 kw na 6'16 Din.

Dakle gdje je onda tu kakova čista dobit za isplatu kamata i otplatu duga, ako se dobije za struju 300.000 Din, a troškovi iznose računajući kamate, upravu, amortizaciju, motora, pogonsko i mazivo ulje i t. d. 500.000 Din. Taj višak bio bi i otplata omogućena kod povišenoga konzuma struje, da se je elektrifikacija provela uz cijenu barem kako je ugovoreno. Nadalje odboru je predloženo da se motori okom 10 godina istroše pak će trebati nabaviti nove. Predložene su nam znatne prednosti priključka opć. centrale na vod Zagreb-Karlovac, jer omogućuje brzi razvoj malo-obrta i industrije, veći porast konzuma struje za rasvjetu i druge kućne potrebe. Podjedno otpada skupa nabava pogonskog i mazivog ulja (koje nas je stajalo po kw preko 2 Din), podizanje nove zgrade jer se u sadašnjoj može smjestiti samo dva manja motora, te napokon znatno sniženje administrativnih troškova.

Na osnovu ovog tumačenja našeg uglednog i iskusnog stručnjaka zaključilo je zastupstvo, da provede priključak svoje centrale na vod U. E. C. Zagreb-Karlovac. Ako je to učinilo trgovište Jastrebarsko, koje je imalo vlastitu kaloričnu centralu sa dva motora, isto tako i grad Koprivnica, a grad Varaždin na elek. vod Fala, onda zacijelo nije to katastrofaino. Za nas bi bilo katastrofaino da smo mjesto priključka naručili drugi motor za rezervu i potrošili još 400.000 Din. Za vod 11 km iz Kerestince, općina je dala tek doprinos od 250.000 Din. Nije istina da je g. ing. Višković zato jer je tobože bio vrijedan stavio katastrofalne uvjete. Posredovanjem našeg stručnjaka g. ing. Kiepacha ti su uvjeti povoljniji od onih za trgovište Jastrebarsko i grad Koprivnica, a protiv njih zacijelo nije imao razloga da se ljeto. Vidi se već iz toga što je Jastrebarsko platilo 800.000 Din za priključak, dakle za 550.000 Din više nego Samobor, premda je udaljeno samo 3 km, dok je Samobor od elek. voda u Kerestincu udaljeno 11 km. Isto tako Jastrebarsko plaća po kw 250 Din dok nas stoji danas manje, jer je druga tarifa znatno skraćena ukoliko nije već i otpala.

Nije istina da je g. Višković tražio ugovor na 15 godina. On je što se toga tiče stavio općini potpuno na volju. Isto tako i to hoće li se industrija oslabiti putem općinske centrale. Njegova lažna i samopogledna glasila je doslovce: „Mislili su odbor, da će po općini biti bolje, da industrijska četvrt općina sama uvede i tvornice opskrbljuje električnom strujom, nema ništa protiv toga. Ali drži da je općina to omogućilo provesti, jer troškovi za istu količinu minimalno 800.000 Din. K tome dolaze troškovi nadzora, održavanja voda, grijanja struje i t. d. Općina se tu izlaže ve-

likom riziku. Industrijska roba izvršena je jakom konkurenciji, zbog toga se mora ići industriji do skrajnih granica mogućnosti u susret, zadovoljiti se i najmanjim dobitkom, ako se hoće da im se omogući prosperitet. Općina ne može dati industrijama struju uz istu cijenu kao UEC jer mora k toj cijeni priračunati troškove održavanja, amortizacije, gubitak struje, dobitak za sebe i t. d., a tada će te cijene biti takove, da će se industrijama onemogućiti da se služe električnim pogonom. Niti će se pod takovim okolnostima odlučiti na podizanje novih industrija.

Naš stručnjak gosp. ing. Milan Kiepach direktor Fale, preporučio je, da je za općinu a i prosperitet industrije najbolje da snose troškove i riziko UEC. Do sada nema slučajeva u Savskoj ni u Dravskoj banovini, da bi opć. elek. centrale snabdjevale elek. energijom industriju. Obratili smo se i na direktora opć. centrale u Varaždinu. G. Takač, direktor kazao je, premda smo imali veću vlastitu kaloričnu centralu, općini je više konveniralo da je aranžma sa tvornicama preuzela velika centrala Fala, a da grad dobije odobreni procent od bruto prihoda. G. dr. Malčec, načelnik grada Koprivnice, kazao nam je da imadu ugovor sa UEC po kojem dobiva grad od industrije 5 % od bruto prihoda.

Samoborskoj općini posredovanjem gosp. ing. Kiepacha, uspjelo je taj procent od industrije da bude 7 %. Nitko od tih nije zato propustio ili prodao UEC koncesiju, a tako ni naša općina. Šta više općina Samobor pokušavala je proširiti svoju koncesiju za cijelo područje sreza samoborskog, ali su bili stavljeni nemogući zahtjevi, tako da se je to pitanje moralo odgoditi. Zašto nije to općina zatražila 1927 g. tada bi se bilo to lako bez smetnje provelo.

Nije istina da je stroj prodan ispod cijene. Prodaju su preporučili stručnjaci, pošto stroj ako i nije u porabi treba ga staviti po koji puta tokom godine u pogon, čistiti ga držati u redu i k tome, još plaćati osigurninu što sve stoji dosta novaca.

Prodaju odobrila je banska uprava. Naš stručnjak kao i oni tehničkog odjeljenja banske uprave bili su mišljenja da je polučena cijena 200.000 Din prema tadašnjim prilikama za već rabljen stroj vrlo povoljna.

Kupac položio je izravno cijelu svotu drž. hipotekarnoj banci, na obal duga, čime su ujedno i oplatni troškovi, anuiteti, sniženi godišnje za 20.000 Din. Općina je time prištedila do danas samo na anuitetima 200.000 Din, a osim toga još i troškove, što bi imala oko održavanja stroja. Neke sada svatko prosudi nije li ovako bolje, nego da je općina nepotrebno čuvala rabljeni stroj u pohrani i izgubila toliki novac, a ostala bi joj konačno hrpa željeza. (Svršit će se)

Domaće vijesti

60 rođendan dra. Vlasta Mačeka

Dne 20 o. m. proslavili će se po svim hrvatskim krajevima rođendan vođe hrvatskoga naroda, a naročito bit će u hrv. prijestolnici Zagrebu priredene velike svečanosti. Mjesna organizacija HSS u Samoboru moli građanstvo da u predvečerje rođendana t. j. 19 o. m. okupi svoje domove hrv. zastavama. Istoga dana prirediti će naša poštivovna domaća glazba promenačni koncert, a hrv. omladina rasvijetli će stari grad. — Živio vođa hrv. naroda dr. Vlasta Maček!

Saopćenje iz mjesne organizacije Hrv. seljačke stranke

Koncem ovog mjeseca dolazi predsjednik HSS i vođa hrv. naroda u Samobor, kojom prilikom bit će mu predana diploma zač. građanstva. Ukusnu diplomu izradio je samoborac g. Kirin poznati hrv. umjetnik. Točan dan dolaska našeg vođe kao i cijeli program svečanosti bit će građanstvu pravovremeno objavljen. Kako je sa više strana izražena želja od društava kao i pojedinaca da tom prilikom pozdrave g. predsjednika, to sve takove umoljavamo, da se prijave čim prije kod predsjednika mjesne org. Marka Bahovca koji će im dati potrebne upute.

Na dan dolaska našeg vođe i predsjednika umoljava se građanstvo, da već rano u jutro izvjesi hrv. zastave.

Velika pučka zabava

u korist gradnje „Hrvatskog doma“ u Samoboru održavat će se ove godine na dan 14 kolovoza. Na ovoj će se zabavi igrati velika luka sreće. Potanji raspored zabave javit će se u sljedećem broju.

Prvu svetu misu na grobu sv. Petra

u Rimu služio je naš domaći sin vč. g. Vjekoslav Kovačić. Kao manuduktor fungirao je njegov stric preč. g. Petar Kovačić, župnik u Zagrebu a prisustvovali su i vč. gg. kapelan Marcel Rogina i kateheta Franjo Lodeša, koji su u to vrijeme bili na naučnoj ekspediziji po Italiji. Vč. g. Kovačiću čestitamo i želimo mnogo boljeg blagoslova u njegovom novom zvanju.

Vlado Prosečki:

Kroz hrvatsku prošlost . . . *

*Prevrćem požutjele, prašne pergamene
hrvatskog naroda povjesnice stare . . .
U duhu vidim borbe, patnje, krv i slavu
i slavne naše hrvatske vladare.*

*Od onih davnih vremena vodi se borba,
iz pradomovine podno vjernih karpata
kad došlo je nakon mnogo tegeba i muka
na novo ognjište pleme budućih Hrvata.*

*Vodi se borba, ogorčena, krvava borba
za ovu našu dragu hrvatsku grudu,
za pravice, ideale i sudbinu sloboda,
da Hrvati već jednom svoji na svome budu.*

*Iz starih, hladnih kamenih ploča,
iz ovih starih požutjelih pergamena
uzdižu se svijetli likovi knezova, bana
i onih hrabrih junaka — onih bez imena.*

*Gle, Tomislava prvog našeg kralja,
gle, njegove nasljednike časne . . .
Sad znam, njihova se svijetla zvijezda
neprestano s ajt — nikada ne gasne.*

*Kako samo jasno vidim crvenu silku,
crvenu od prolivene krvi naših velikana,
što život položiše na oltar domovine
poput Petru Zrinjskog i krste Frankopana.*

*Nižu se jedan za drugim u nepreglednom nizu
protagonisti krvavih tragedija naše nacije,
Matija Gubec, Kvaternik i mnogi drugi borci
za slobodu i sreću nezretne Kroatije.*

*Svijetli uzori iz prošlosti naše,
s kojima se ponosi svaka hrvatska mat,
ko ballehemska zvijezda nek kazuje nam put,
da osvarimo naše težnje uz geslo:*

BOG I HRVATI!

* Ova pjesma mladog našeg samoborskog domaćina došla je na svjetlo tisk. svjetlosti 1932. godine u IV. raz. Pentin Herceg.

Dr. Mile Budak

odlični hrv. književnik i političar povratio se iz emigracije i prvi mu je korak u domovini bio posjet hrv. vodi dru. Mačku.

Dobrov. vatrogasno društvo u Sv. Martinu

najljepše hvali svim darovateljima za tombolu i preplate.

Obavijest

Državnoj narodnoj školi u Samoboru potrebna su 30 hvati suhих bukovič drva.

Pozivaju se zainteresirani da svoje ponude dostave upravi škole do 20 srpnja o. g.

Isto tako imaju se školske prostorije okrečiti i obaviti manji stolarski i pečarski popravci.

Pozivaju se zidarski itd. majstori da svoje ponude dostave upravi škole do 20 srpnja.

Konačno potreban je istoj školi razni materijal za održavanje čistoće (podno ulje kefe, metle itd.)

Ponude do 20 srpnja upravi škole. — Potanje informacije mogu se dobiti svakog dana u upravi škole.

Promenađne koncerte

i ove godine započela je priređivati naša marna glazba Pučke čitaonice pod vodstvom svog kapelnika g. Kolara i ovi nastupi glazbe primljeni su kod građanstva sa osobitim zadovoljstvom.

Geno R. Senečić „Slučaj s ulice“

Kazališna sekcija HPD „Jeke“ izvela je 26 pr. mj. fragikomediju „Slučaj s ulice“ od poznatog hrv. kazališnog pisca Gene R. Senečića. Pred brojnom publikom izvedeno je ovo odlično kazališno djelo na pozornici u dvorištu Pučke knjižnice i čitaonice.

Ovaj puta opet se pokazalo, da u Samoboru imade nekoliko dobrovoljaca, koji bi uz stručno vodstvo mogli postati odlični glumci. Kako su članovi sekcije ovaj komad stavili na pozornicu sa mnogo ljubavi i požrtvovnosti razumljivo je, da uz odlične glumce nije izostao i potpun uspjeh. Ne čemo ovdje iznositi ni odlike ni pogreške pojedina, jer svi nosioci uloga i onih malih i onih većih izvršili su svoju dužnost na opće zadovoljstvo. Kazališna sekcija „Jeke“ opet je dokazala, da raspolaže sa izvrsnim materijalom. — Izvedbi je prisustvovao i autor. vmp.

Pučka knjižnica i čitaonica

umoljava svoje članove da prisustvuju Velikoj vrtnoj zabavi 17 o. mj. u dvorištu Samoborske štedionice, koju priređuje HPD „Japetić“ u Samoboru.

Ladislav Rosenberger

trgovač manufakturne robe umro je jučer u 5 sati u jutro u bolnici milosrdne braće u Zagrebu. Sprovod je danas u 1/25 popodne.

Prosvjeta**Nova knjiga Zlatka Špoljara**

Naš odlični pedagog, omlad. pisac i kompozitor g. Zlatko Špoljar izdao je II knjigu *Mali glumac* u kojoj je sabrao igrokaze, ritmičke sastave, pjesme za pjevače uz pratnju klevira i deklamacije za djecu. Naša omladinska literatura, koja još uvijek oskudijeva na dječjim igrokazima, dobila je tako jedno novo djelo, koje će vrlo dobro poslužiti našim nastavnicima kod školskih priredaba.

Kao prilog nalazi se Kolo koje je obradio g. Špoljar na narodni tekst i harmoniju. Njegovo je ime dovoljno da nas uvjeri da će ove popijevke pružiti pravi umjetnički užitak i djeci i publici. — U knjizi su zastupani: M. Ribarić, Z. Špoljar, Ljubica Mecger, B. Špoljar, Dijanić, E. Špoljar, Lj. Brgić, Bjelovarac, B. Toni i Jos. Rukavina. Cijena 30 d., a naručuje se kod g. Zl. Špoljara, Zagreb I, prečinac 335.

Dodatak: Zanimljivo je da je Jnr. Fr. Dianić čiji se prijevod igrokaza „Der Kinderfreund“ nalazi u ovoj knjizi, bio samoborski župnik. Živio je od 1749—1799 god. Ovaj prijevod u kajkavštini donio je g. Špoljar u knjizi kao dokument kako se već tada mislilo na dječju binu.

Ovaj se rukopis nalazi u zagrebačkoj sveučilišnoj knjižnici.

Napretkove vijesti

Umoljavaju se članovi, da molbe za podjelu stipendija za školi godinu 1938-39 predadu kod društvenog tajnika I. Oreškovića do 1 kolovoza 1938.

Molbi treba priložiti školsku svjedodžbu krsni list i svjedodžbu siromaštva (sve u prepisu).

Članovi se pozivlju, da prisustvuju zabavi HPD „Japetić“ dne 17 o. mj.

Sport**Otvorenje igrališta HŠK „Samobor“**

Poznati naš HŠK „Samobor“ priredio je u nedjelju 10 o. mj. sportsku zabavu sa otvorenjem i posvetom novog igrališta u Gornjem Kraju na zemljištu tvornice „Samotex“. Po programu odigrana je najprije nogometna utakmica između „Zeca“ iz Zagreba i našeg novoosnovanog HŠK „Croatia“ sa rezultatom 4 : 1 za goste. Goal za domaće dao je Jandro Matota. Sudac g. Pero Milobara.

Iza toga ušla je na teren momčad Jastrebarskog „Jaška“ i HŠK „Samobora“. — Igrači svih 4 kluba i publika načinili su na centru igrališta krug, gdje ih je pozdravio predsjednik „Samobora“ Drago Jandričić, a preč. župnik i zač. kanonik g. Juraj Kocijanić održao govor i blagoslovio igralište. Kćerka predsjednika Zlatka deklamirala je „Ja sam mlada Hrvatica“, zatim su klubovi izmjenili darove a njihovi predsjednici zahvalili na pozdravu.

Sada je počela utakmica između „Jaška“ i „Samobora“ i završila rezultatom 2 : 2. — Gosti su ispočetka diktirali jaki tempo, a kasnije su malaksali i prepustili domaćima da razviju svoju igru. Goalove za „Samobor“ dali su Juraj Rubinić i Zdenko Tenk. Sudac g. Janko Tkaličić.

Poslije utakmice je održana zabava. Za ples je svirao „Planinarski jazz“ a kao mis „Samobora“ izabrana je gđica Katica Mokoš.

HŠK „Samobor“ poziva svoje članove da u što većem broju posjete zabavu HPD Japetić 17 o. mj.

Otvorenje igrališta domaće „Croatie“ U nedjelju 24 srpnja priređuje novoosnovani sportski klub „Croatia“ otvorenje svo-

ga igrališta u Gornjem Kraju. U 2 sata je doček gostiju na kolodvoru i ispraćaj do igrališta, gdje počinje nogometni turnir u kojem sudjeluju klubovi: SK HRS iz Zagreba, SK „Velebit“ iz Stupnika, SK „Podsused“ i domaći HSK „Samobor“. Iza turnira otvaranje igrališta, a zatim nogom. utakmica: Pobjećenik turnira— HRSK „Croatia“.

Slijedi pučka zabava uz dobro vino i pivo, vlastiti buffet, te uz razne atrakcije. Na zabavi svira glazba Pučke čitaonice pod ravnanjem g. Kolara Ulaznina 5 din po osobi. Članovi i odbor „Croatie“ očekuju brojnan odaziv publike. — m —

„Samoborski List“ izlazi svakog 1 i 15 u mjesecu. — Pretplata sa poštarinom na cijelu godinu iznosi 25 D. Inozemstvo 50 D. Uprava i uredništvo: Livadićeva ulica broj 2. Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek. — Oglase prima uprava prema cjeniku. Za o. glase, koji se više puta uvrtćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju. Tisk Samoborske tiskare Slavko Šek

Stan od 2 sobe

kuhinje, kupaonice sa vodom i električkom u novogradnji, iznajmljuje se odmah. — Upitati kod I. SUDNIK, Perkovčeva ulica 10.

Stan

u Samostanskoj ulici od 2 sobe, kuhinje, smočnice i nusprostorije, dvorište, iznajmljuje se odmah. — Upitati u trgovini g. Vladimira Šošarića.

Suhi sunčani stan

od 2 sobe, kuhinje, kupaone, smočnice, vrt i pivnica iznajmljuje se mirnoj obitelji odmah Zidanice, Starogradska 63

Vinotočje preko ulice

u Vili Janka Bedenka, Stražnička ulica broj 5.

Onaj prometni ugao

na raskršću Zagrebačke, Perkovčeve, Nove ulice i Griča, kuća i gradilište škarek, prodaje se dobrovoljno na licu mjesta 21 o. mj. u 3 sata pp. Isključna cijena 20000 din, jamčevina 20000 d

Spavaća soba

dobro usčuvana prodaje se. — Upitati u upravi našeg lista.

Traži se stan

od 1 velike ili 2 male sobe prizemno kuhinja, voda i nusprostorije. Ponude na upravu našeg lista.

Umjetna radna radiona meštara i šenstara najboljih specijalnosti
Stjepan Srkulj

Gajeva ulica br. 30 (tada Jarbović) Preporučuje se p. n. općinstva za što brže se radilo. Posluga bra i točna, solidna cijena.

17. srpnja velika Planinarska zabava u dvorištu samoborske štedionice